СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 101. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го ТРАВНЯ 1949. — No. 101. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 3, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen { 4-0807 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗАПОВІДАЮТЬ ГОСТРУ БОРОТЬБУ ЗА НОВУ ПІДВИШКУ ПЛАТЕНЬ

Серед нюйорських фінансових кол назріло переконання, що вже впродовж біжучого тижня появляться перші ластівки завзятої боротьби провідних юній за четверту рунду в післявоєнних змаганнях до підвишки платні. До таких юній належать: юнія шахтарів, сталевих робітників і автомобілевих робітників. Вони представляють скомбіновану силу 3,000,000 голов. З днем 30 червня вигасає контракт шахтярів мягкого вугілля й їх предсідник Джан Л. Луїс зажадає підвишки платень в новому контракті. У четвер біжучого тижня збирається рада юнії сталевих робітників і тоді западе якесь рішення в справі підвишки, оперте на факті, що підприємці сталівень мали в минулому році знамениті зиски. Юнія автомобілевих робітників уже давніше вийшла з заявою, що підвищені ціни деяких життєвих продуктів вимагають дальшої підвишки платень. — Підприємці виходять з твердженням, що юнії не мають підстави домагатися підвишки платні при нових контрактах тому, бо нічого не змінилося в суспільних відносинах за минулий рік, а ціни деяких життєвих продуктів впали. Знавці твердять, що на червень і липень треба надіятися зудару протилежних інтересів робітництва і підприємств та довготривалих страйків. Ідуть тільки здогади, яке становище займе федеральний уряд з огляду на загрозу довготривалих страйків. Непевність зростає ще й тому, що в конгресі зближається рішальне голосування над зміною робітничого закона. Теперішній закон Тефта-Гартлі передбачує 80-денний період охолодження перед вибухом страйку, а постанови нового закону, над яким іде дебата, ще не вирішені.

ЧИСЛО УРЯДОВИХ РОБІТНИКІВ ДІЙШЛО ДО НОВОГО ВЕРШКА МИНУЛОГО ЖОВТНЯ.

Вашингтон. — За звідомленням Бюра Цензу сума для стейтових і мунісипальних робітників та службовиків дійшла до нового вершка останнього жовтня. Тоді робітники й службовики діставали платню в загальній сумі $795,000,000, їх число виносило чотири мільйони, тобто вдвоє тільки, кільки виносить число федеральних робітників і службовиків, окремо від війська. — Пересічна платня таких наємців виносила по $200 місячно, а в жовтні 1947 р. вона виносила $185. Пересічно припадає 27 стейтових чи мунисипальних наємців на на 1,000 мешканців, хоч у різних стейтах пересічна цифра виглядає інакше. Тепер число урядових робітників дуже зменшилося, як виказує комісія цивільної служби.

УРЯД ЗВЕРТАЄ СВІДКОВІ $50, ДАРОВАНИХ НА ОБОРОНУ КОМУНІСТІВ.

Ню Йорк. — Підчас судової розправи проти провідних комуністів складала свідоцтво замаскована агентка Федерального Бюра Інвестигацій, мис Анджела Каломіріс. Вона ствердила, що брала участь в організуванні прокомуністичних фронтів і в приєднуванні нових членів до Комуністичної партії серед докових робітників. Коли оборонець обвинувачених запитався її, яку платню вона діставала за свою службу від Бюра Інвестигацій, вона відповіла, що діставала тільки зворот коштів. До коштів вона зарахувала теж $50, які вона склала як жертву на оборону обвинувачених. Це була збірка це перед тим, заки обвинувачені станули перед судом.

КОМУНІСТИ ПЛАТИЛИ ПО $100 СПЕЦІЯЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ПАРТІЙНІ ЦІЛИ.

Ню Йорк. — Комуністична партія стейту Ню Йорк, як це виявляє щоденник Дейлі Воркер, зібрала впродовж останньої кампанії $650,000 на свій фонд, який досягнув висоти $2,000,000. Тому, що кількість читачів комуністичного щоденника виносить 20,000, а його читають обовязково всі члени, то виходить, що кожний член склав по $100 підчас кампанії, окремо від правильних членських вкладок, передплати й інших партійних оплат. Тиск підчас кампанії був такий великий, що безробітні, які дістають допомогу з фонду суспільного забезпечення, мусіли жертвувати свою тижневу допомогу з фонду безробітних.

ЗАБАГАТО ЗЕМЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ НА ЗАХІДНОМУ ПОБЕРЕЖЖІ.

Сан Франсиско. — Каліфорнія, яка звичайно запотребовує пів мільйона фармерських робітників для зібрання землеплодів вартости двох біліонів долярів, має тепер найбільше число таких робітників. Весняна пора виказує надвишку 65,000 людей, які зараховується до безробітних, а цього досі не не бувало. Внаслідок того показується мандрівка робітників в різних напрямах. Деякі околиці, як от долина св. Иоахима коло Сан Франсиско, бороняться перед наїздом небажаних фармерських робітників, бо має доволі своїх. Уряд придумує засоби стримання напливу робітників до Каліфорнії під теперішню пору, щоб не допустити до погіршення положення.

ГЕНЕРАЛ ЗАПОВІДАЄ КЕРОВАНІ БОМБИ ВПРОДОВЖ РОКУ.

Вашингтон. Голова команди повітряного матеріялу на летунськім майдані в Дейтон Огайо, сказав у виводі з кореспондентами, що впродовж одного року Америка буде мати керовані бомби, ваги 12,000 фунтів. Вони будуть швидші ніж виносить тепер швидкість голосу і будуть трапляти в означену мету. Вони будуть так наладжені, що будуть могли нападати на надлітаючі ворожі стрільна і розторощувати їх, заки вони вибухнуть і то без огляду на те, чи вороже стрільно буде летіти просто, чи вихлясами.

ПІД ЗОРЯНИМ ПРАПОРОМ ПРОТИ ЧЕРВОНОЇ ТИРАНІЇ

ОКОЛО 150,000 В ПОХОДІ НА МАНІФЕСТАЦІЇ „ДНЯ ВІРНОСТИ" В НЮ ЙОРКУ; МІЛЬЙОНОВА МАСА ГЛЯДАЧІВ ОПЛЕСКУЄ НАЙБІЛЬШУ МІЖ НАЦІОНАЛЬНОСТЯМИ УКРАЇНСЬКУ ГРУПУ; МІЗЕРНА ПРОТИ-ДЕМОНСТРАЦІЯ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ П'ЯТИКОЛОННИКІВ НА 8-МІЙ ЕВЕНЮ

Ню Йорк. Минулої суботи, дня 30-го квітня, тут відбулася одна з найбільш імпозантних маніфестацій місцевого громадянства з нагоди „Дня Вірности", що стояла цілком під знаком теперішнього політичного положення в світі та провідної ролі Америки в обороні демократичних вольностей проти большевицької тиранії. Маніфестації „Дня Вірности" відбулася по 5-тій евеню між 95 і 67 Стрітами і тривала майже чотири години, від год. 1-шої до 5-тої після полудня. В цьому маніфестаційному поході взяло участь — згідно зі загальними обчисленнями — около 150,000 осіб, а понад мільйон осіб приглядалися походові з обох боків вулиці. Тому що маніфестація була передавана по радіо і телевізії, отже посередню участь в ній брало багато мільйонів американців. В тому самому часі по 8-мій евеню між 39-тою вулицею і Юніон Сквер (14-тою вулицею) відбулася мізерна першо-травнева демонстрація большевицьких п'ятиколонників, в поході якої взяло участь около 15,000 осіб та якій апатично приглядалося з хідників около 10,000 інших. Ці дві суботнішні демонстрації були наглядним доказом де стоїть та куди прямує американський нарід.

Параду вірности організували спільно Ветерани Закордонних Воєн та окремий Громадянський Комітет. Вона почалася в год. 1-шій пополудні походом, що його вели кардинал Спелман, секретар праці Моріс Дж. Тобін, секретар внутрішніх справ Джуліюс Круґ та понад 20 інших високих представників. Їх пирвітав мейор О'Двайер, що раніше був на такій самій маніфестації вірности і проти большевизму в Брукліні.

Під прапорами волі.

Майже чотири години по 5-тій евеню безупину проходили зорганізовані групи людей з найрізноманітніших ділянок багатобічного суспільного життя, а над їх головами гордо лопотіли на вітрі тисячі зоряних американських прапорів, сьогодні найбільший символ волі люської гідности та добробуту і рівночасно символ сили в світі. Рівночасно зі зоряними прапорами, маніфестанти несли стяги своїх організацій і товариств, а етнічні групи теж прапори народів свого походження. На чолі багатьох груп і організацій ішли оркестри, було теж кілька символічних „фловтів". З окремих транспарентів можна було вичитати найрізноманітніші гасла дня, хоча найбільш виразною мовою говорили ці ж самі зоряні прапори, що їх так радісно і з такою певністю та вірою вітала мльйонова маса глядачів.

Проти большевицької тиранії.

Ціла маніфестація вірности мала без сумніву найбільш виразний проти-большевицький характер, чого, цілком логічно, можна було сподіватися та що цілком правильно передбачувалося. Всі транспаренти, крім написів назв демонструючих організацій і груп, мали виключно протибольшевицький зміст, типово-американського характеру. Звичайно, найбільш транспарентів з проти-большевицькими гаслами спостерігалося серед поодиноких етнічних груп, зокрема тих, що походять з народів, які тепер за залізною заслоною.

Під знаком активних борців за демократію.

Найбільшу групу в цілому маніфестаційному поході творили ветерани двох світових воєн, зорганізовані в своїм Леґіоні та інших організаціях. Велика їх частина маніфестувала в уніформах своїх частин, інші тільки в своїх „леґіонарках" на головах та всі зі своїми прапорами. Ветерани йшли теж на чолі майже кожної групи. Зібрана по боках 5-тої евеню публика зокрема ентузіястично оплескувала в поході одного старенького ветерана правдоподібно з еспанської війни, що маніфестував і тепер свою вірність Америці, наче символічно спираючись на раменах двох молодших друзів.

Дальшими найбільшими групами в загальному поході були шкільна молодь, робітничі та професійні організації і наостанці національностеві групи. Загальну увагу звертали „Юрс Геллов Ґирлс" — телефоністки. Своїм транспарентом в поході вони пригадували усім, щоби „були і діяли як американці".

Підкреслений проти-большевицький характер національностевих груп.

Маніфестаційний похід був переплітаний численними етнічними групами, що мали підкреслений проти-большевицький характер. Першими з цих груп йшли айриші, в своїх характерних національних костюмах та зі своєю оркестрою. Опісля йшла відносно мала група народжених тут американців російського походження. За ними йшли хорвати, похід яких був під знаком протесту проти засуду єпископа Степінача. На одному транспаренті був великий напис: „Боже, благослови Америку". Загальну увагу приковувала група індіянів, в своїх парадних одягах, з перами на головах а деякі ще в додатку традиційно розмальовані.

Дуже велику групу в поході творили німці, з оркестрами і прапорами. На своїх транспарентах вони мали досить короткі, але вимовні написи в роді: „Беттер дед ден ред".

(Докінчення на стор. 3-тій)

ПРОТИ - АМЕРИКАНСЬКИЙ ХАРАКТЕР БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПЕРШО-ТРАВНЕВИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ

Париж, 2. травня. — Цьогорічні большевицькі першотравневі демонстрації як в Совєтському Союзі і його сателітах, так і большевицьких п'ятих колон в демократичних західних країнах, мали виразний проти-американський характер, не зважаючи на „угодовство", що його з тактично-пропагандивних мотивів проявила в останніх днях большевицька дипломатія. Під час демонстрацій за залізною заслоною большевицькі агітатори маячили про „американську загрозу", а в західних країнах комуністичні п'ятиколонники закликали до зради та бунту на випадок війни зі Совєтами. Звертається увагу, що так в Америці, як і в західній Европі ці демонстрації в цьому році випали дуже мізерно, як щодо чисельности так і „ентузіязму", що його пробують викликувати большевики до своєї імперіялістичної „світової революції". Це є наглядним доказом, що світ повільно, але твердо виліковується від большевицького блахману. В багатьох західних країнах рівночасно відбулися імпозантні проти-большевицькі маніфестації.

ЗБРОЯ ДЛЯ ДЕРЖАВ З АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ МАЄ БУТИ ВЖИТА ДЛЯ ОКОЛИЦІ АТЛАНТИКУ

Вашингтон, 1 травня. — Злучені Держави рішені допильнувати, щоб усяка зброя, постачана для держав з Атлантійського Пакту була вжита точно для оборони країн, положених над Атлантійським океаном. Уряд має готові умови, які предявить державам з наміром, щоб зброя постачана Америкою не була вжита в інших околицях і для інших цілей. Це треба розуміти так, щоб напр. американська амуніція, гармати й інший виряд не можна було вжити в Індонезії або в Індо-Китаю. Американський уряд має застерегти собі право стримати дальшу висилку зброї до такої держави, яка не дотримала б зобовязань. З другого боку представники держав не вказують на намір йти всупереч засадам, ставленим Америкою. Для забезпечення себе перед усякими можливостями, уряд Злучених Держав вимагатиме вписання згаданих точок в умову про постачання зброї для оборони Атлантійського Пакту. Коли умова буде вже ухвалена конгресом, тоді кілька сот американців поїдуть до европейських країн для інструкцій, як уживати американської зброї й военного виряду. Загально панує переконання, що конгрес ухвалить $1,130,000,000 на зброю.

ДАЛЬШИЙ ПРОГРЕС НА ШЛЯХУ ДО ПОЛАГОДЖЕННЯ СПРАВИ БЕРЛІНА

ПЛЯНОВАНА ЗУСТРІЧ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ" НЕ МАТИМЕ ВПЛИВУ НА ТВОРЕННЯ ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Лейк Соксес, Н. И., 2. травня. — Дальша виміна думок між совєтським і американським представниками в Організації Обєднаних Націй щодо можливостей перервання бльокади Берліна за відповідними передумовами зі совєтського і західного боків, зробила дальший поступ і тепер теоретично вже ніщо не стоїть на перешкоді до остаточного полагодження цеї справи. Совєти, як відомо, видвигнули дві передумови в цій справі: Вони перервуть бльокаду, якщо західні союзники скасують свої комунікаційні обмеження з їхньою зоною та якщо вони погодяться і визначать дату конференції міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, на якій обговорено б проблему цілої Німеччини. Західні союзники зі свого боку висловили готовість прийняти совєтські пропозиції з передумовою, що до них Совєти не долучать жадних інших, зокрема не вимагатимуть, щоби до часу плянованої зустрічі міністрів відложити дальший процес творення плянованої ними західно-німецької держави. Минулої п'ятниці совєтський представник погодився на цю передумову. Цей розвиток створив великий оптимізм щодо остаточного полагодження справи Берліна, що протягом цілого року була причиною грізної міжнародної кризи. Предсідник Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, д-р Герберт Еватт, видав заяву, в якій стверджує, що „існують всі причини припускати закінчення довгої і найбільш загрозливої суперечки в справі Берліна та швидке закінчення бльокади". Останні переговори в цій справі викликали загальний оптимізм в міжнародних політичних колах.

АВСТРІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРШЕНСТВА В НАРАДАХ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ"

Відень, 2. травня. — Австрійський канцлер Леопольд Фіґль видав вчора заяву, що на випадок як теперішня конференція заступників міністрів закордонних справ в Лондоні в справі мирового договору з Австрією до того часу не дасть позитивних результатів, Австрія буде домагатися поставлення цеї справи на порядок нарад на найблищій конференції Ради міністрів закордонних справ, що мала б відбутися як передумова перервання совєтської бльокади Берліна, домагаючись рівночасно перщенства для обговорення справи Австрії перед справою Німеччини. Фіґль в дальшому заявив, що як цеї справи не полагодить ані конференція в Лондоні, ані „велика чвірка", тоді австрійський уряд звернеться безпосередньо до Об'єднаних Націй. Фіґль пригадав це на народному першотравневому зібранні, що мало помітний проти-комуністичний характер. З цеї нагоди відбулися теж демонстрації під час яких австрійці домагалися: „визволіть нас від наших визвольників".

КРЕМЛЬ ПРИГАДУЄ АРМІЇ „АМЕРИКАНСЬКУ ЗАГРОЗУ".

Лондон, 2. травня. — Совєтська радіовисильня передала першо-травневий наказ совєтського міністра збройних сил, маршала Васілєвського, до армії, в якому він пригадує „загрозу нової війни, яку намагаються розпалити правлячі кола Злучених Держав". Доказом тої загрози Васілєвський навів Атлантійський пакт, що є „серіозною загрозою для миру". Першотравневу параду совєтських військ в Москві відбирав Сталін та інші совєтські державні і партійні достойники і на цій параді вперше задемонстровано совєтського виробу турбо-літак, що — згідно зі заявами совєтської пропаганди — має бути „найшвидшим літаком в світі". Швидкости того літака точно не означено, хоча вона точно відома як йдеться про ці типи американських і британських літаків.

КИТАЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ЗНИЩЕННЯ 10 УРЯДОВИХ АРМІЙ

Шанґгай, 2. травня. — Радіовисильня китайських большевиків в своєму першотравневому повідомленні тріюмфально заявила, що комуністичні війська протягом останніх 10 днів після переходу ріки Янґце „знищили в масі" десять урядових армій, кожна з яких нараховувала прблизно 20,000 вояків. З дальшого руху комуністичних військ вноситься, що вони вибрали тепер на головний об'єкт свого наступу місто Ганґчов, залишаючи хвилево Шанґгай. Ганґчов, що лежить около 125 миль на південний захід від Шанґгаю, був практично вже залишений урядовими військами. На поодиноких ділянках фронту відбуваються запеклі бої.

ЗНОВУ АРАБСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКІ БОЇ В ПАЛЕСТИНІ.

Тель Авів, Ізраїль, 2. травня. — В безпосередньому віддалені Єрусалиму вчора знову почалися ізраїльсько-арабські бої, а в самому Єрусалимі була повітряна тривога. Бої почалися, як арабські війська, виконуючи постанови договору про перемир'я, евакували та передали під контролю ізраїльців один відтинок залізничої лінії. Замешкале в цьому районі арабське населення відмовилося від евакуації і на тому тлі прийшло до боїв, що їм приписують більше ніж тільки льокальне значення.

НІМЕЦЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ В ПЛЯНІ МАРШАЛА.

Франкфурт, 2. травня. — В найблищому часі до Вашинґтону виїде 16 визначних німецьких економістів, що мають зайняти відповідальні пости в адміністрації допомогового пляну Маршала для Німеччини, що їх досі занімали і тепер звільнили представники військових управлінь Німеччини. В тому самому часі самі німці заповнять теж належні їм місця в різних комітетах Організації Европейської Господарської Співпраці в Парижі.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily. except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сити і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕСПУБЛИКА В МОНАРХІЇ

Індія згодилася добровільно не поривати звязків з Великою Британією і залишилась у Британськім Камонвелті. Це не абияка подія, це теж наука, як треба творити і вдержувати новочасні „союзи" чи „спілки" держав без підбою і насилля, а на підставі взаємних інтересів і пошанування змагань народів стати повним господарем на своїй землі.

Індія, змагаюча до незалежности, мала завжди великі симпатії в Америці. Сюди прибували різні гіндуські висланники і довгими роками вели широку агітацію проти британського „імперіялізму". Нюйорський Тавн Гол добре відомий з проти-британських маніфестацій, на яких виступали теж і такі гіндуські провідники, що тепер при кермі незалежної Індії. Хто бував на тих маніфестаціях, чи мав ближчі знайомства з гіндуськими інтелектуалами, той знає, що самі вони ніколи не вірили, щоб Велика Британія добровільно „забралась" з Індії. Їм ходило тільки про те, щоб при допомозі американської прилюдної опінії здобути більше автономії для Індії.

Не так давно це діялось, а нині, як знаємо, є вже Індія в такому положенні, що може одним своїм словом цілковито зірвати з Англією, не проливаючи за це ні одної каплини крови. Вона цього не робить, але тому, що в сучасних обставинах є у її власнім інтересі бути в тісному звязку з такою спілкою, якою є Британський Камонвелт. Вже самі події в Китаю такі загрозливі для Індії не дораджують цій ще молодій державі позбуватись тої охорони перед комуністичною небезпекою і совєтською агресією, яку вона має як член Британського Камонвелту. Та можливо, що й це не було б заважило, якби Британія не була виявила питомого їй дипломатичного таланту і вміння володіти світом та не пристосовувалась таким чином до змінених міжнародніх обставин і тих нових ідей, на яких демократія будує новочасні союзи та спілки народів і держав. Тільки так могла знайти собі місце в Британськім Камонвелті теж і незалежна Індійська Республика і визнати короля тільки як символ вільної спілки незалежних держав. Через те прийшлося навіть змінити британський характер назви Камонвелту і назвати його тільки „Спілкою Держав".

Так творяться тепер у світі справжні союзи справді „вільних і рівних" народів, про які говориться у декларації Камонвелту, а яких ціллю є „вільна кооперація в змаганні до миру, свободи і поступу".

Українцеві, що живе на вільній землі й має змогу цю подію прослідити, мусить прийти на думку мимохідь і друга „світова спілка", якою є Совєтський Союз та до якого Москва затягнула й Україну. Скільки то Кремль вилляв „сліз" над нещасливою Індією у своїй пропаганді проти „імперіялістичної" Англії, а що дав би нині український нарід, коли б він міг знайтися в такому політичному положенні, в якому находиться тепер Індія в Камовелті Держав! Король, що живе в Лондоні й визнаний „символом", не має тепер в Індії навіть свого заступника в роді генерального губернатора, а в Україні взагалі вся влада є в руках Москви. Та тому й спілки, що їх розбудовує Британія, мають перед собою будуччину, а знову такі спілки, як Совєтський Союз, засуджені на неминучу загибіль, бо вони не є ніякими союзами, а тільки тюрмами для поневолених Кремлем народів.

ВАЖЛИВИЙ ЕТАП

ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ.

В найблищу суботу і неділю, в днях 7-го і 8-го травня, відбудуться у Филаделфії, в готелі Аделфія, вже другі з черги Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Це буде без сумніву важливий етап не тільки в житті цього Комітету, але й в житті цілої нашої американсько-української громади та в українському житті взагалі. Бо ЗУАДКомітет своєю працею, своїм значенням та своєю вартістю став справді великим нашим всенародним досягненням і добром. Він — наче символ української долі: з одного боку безмежні терпіння, нужда і переслідування, а з другого боку благородне серце та найбільші зусилля допомогти в нужді, злагіднити горе. Вже від довшого часу немає дня, щоби наш загал по цей і по той бік океану якнебудь не зуєтрічався з роботою цего Комітету, посередньо чи безпосередньо. Немає дня, щоби в пресі чи в приватній розмові не було згадки про цей Комітет. І тому він для нас усіх вже — так сказати б — „збуденнів", він перестав бути такою атракцією, що приковувала б належно нашу увагу, він став для нас тим „хлібом насущним", що його ми кожного дня потребуємо, але його вартість вповні відчуваємо тільки тоді, як нам його забракне.

Загальні Збори Комітету повинні нам ці факти пригадати, з нагоди цих зборів весь наш загал повинен собі це усвідомити і на самих зборах поробити такі висновки і винести такі рішення, що відповідали б пророблений цим Комітетом роботі в минулому і його завданням на майбутнє. Загальні збори кожної організації чи товариства в демократичній системі є важливим етапом на шляху розвитку, а у випадку ЗУАДКомітету цей етап є зокрема важливий, з огляду на характер і високе призначення цеї організації.

На минулих Загальних Зборах ЗУАДКомітет положив перші тривкі основи під свою побудову. Маючи два роки „тимчасової" праці, він оформив їх статутово, скеровуючи допомогові зусилля американських українців в точно визначене русло, визначуючи їм точний напрямок та створюючи вже тверду формальну базу для його дальшого розвитку й праці. Останні два роки після тих зборів, після того першого важливого етапу, позначалися дальшими великими успіхами Комітету і все це тепер повинно стати черговою базою для дальшої праці. Ці другі загальні збори Комітету вже не потребуватимуть шукати — як кажуть — ґрунту під ногами, бо його найшли вже попередні збори. Натомість вони матимуть за завдання розглянути й оцінити минулу діяльність та поробити з неї якнайкращі висновки на майбутнє. Треба буде розглянутись за новими способами і засобами, щоби працю Комітету в майбутньому повести ще більше успішно і зробити її ще більше видатною для української справи взагалі, а для українських жертв війни зокрема. Це тим більше, що в міжчасі багато дечого змінилося в світі, що виринули нові потреби і нові можливості, що їх Загальні Збори повинні розглянути й оцінити та до них достосуватися. Все це повинні мати на увазі делегати наших організацій і товариств, як їхатимуть на ці Збори. Від них бо залежить дальша праця та дальший розвиток цеї великої американсько-української інституції, що своїми ділами і досягненнями пише таку важливу гуманітарно-допомогову сторінку нашої історії. Поза цими чисто діловими справами, Загальні Збори ЗУАДКомітету повинні стати справжньою маніфестацією тих найблагородніших допомогових зусиль, що їх американські українці виявляють до своїх братів від самого початку свого поселення в цій вільній країні.

ЄДИНА ІНВЕСТИЦІЯ

Скільки вже разів до української працюючої людини приходило 1 травня й закликало її інвестувати всі сили в боротьбу за перемогу трудящих?!...

Скільки разів „пророки" з усіх кінців світу використовували аж до крайньої наівности благородну віру української працюючої людини в щирість їхніх задумів — покращання долі всіх, отже й українських, трудящих?!...

Скільки українського поту проллялося на полі праці, скільки української крови проллялося на полі повстань і революцій — для здійснення соціялізму на землі?!...

І який усього цього вислід?...

Український працюючий люд — практично: цілий український народ — опинився під визиском і терором фізичного й духового знищення, поруч яких всі раньші лиха видаються дитячою забавою! За три десятки літ понад п'ятнадцять мільйонів українських трудящих долоні й чола згинули від голоду на найбагатшій землі Европи, від розстрілів і каторжних робіт у тайгах Сибіру; багато мільйонів караються в концентраційних таборах, а мільйони інших — з жахом загнаної звірини — останками сил працюють на стахановський рекорд, щоб хоч таким робом задовольнити червоного пана і зберегти своє фізичне життя...

...Такою жахливою ціною треба платити за помилки тих, що слухали чужих пророків. Бо чужі пророки — в відповідний мент — вміли завернути до свого рідного воза і всім розчарованим іноязичникам заявити:

— Хто не з нами — той проти нас!...

Що поможе тоді прозріння, коли воно приходить запізно? Що поможуть відрухи обдурених чи зрив найсвідоміших, коли в їхній хаті порядкує озброєний по зуби ворог?...

Лишається тільки одне: раз і назавжди проклясти чужих лжепророків — і звернутися лицем до своїх пророків. Найбільший з них — син закріпощеного українського селянина — так ясно і просто вказав українським трудящим шлях до щастя:

— В своїй хаті своя правда і сила і воля!

Як легко було нині мати і свою правду і силу і волю, коли б у рішальний мент, цілий український народ пішов був за гаслом свого пророка: будувати свою власну хату?!... Якби будову цієї бази правди, сили й волі не полишено було рукам тільки одної, найсвідомішої частини народу. Якби блаженні невідаючі не допомогали були захарактеризованому на-червоно „москалеві господарювати і з матері полатану сорочку знімати"...

Сповнилося. Тепер одні і другі мусимо платити найжахливішу дань. Але не довго вже прийдеться нам платити. Вчителька-історія карає своїх учнів, але тим що хочуть учитися й направити свої помилки, вона дає для цього змогу.

Наша нагода стомилевими кроками гряде нам назустріч. І цим разом ми не прогавимо її. Бо там, на рідних землях, нема вже незрячих; занадто довга, тверда й дорогою ціною здобута була наука, щоб навіть сліпі не прозріли: тільки Вільна Держава вільного українського народу дасть українській працюючій людині повну правду, силу, волю і щастя. Передтечі боротьби за здійснення цього ідеалу вже кують, у проваллях рідного лісу, мечі і твердо б'ють по ворогах. З ними — у слушний час — підуть у рішальний бій за волю всі трудящі України.

...Ось з якими думками українська працююча людина зустрічала цьоторічне міжнародне свято праці — 1 травня. Кудою не звали б її чужі гасла цього свята, вона знає, що це гасла чужих пророків. Її пророки велять їй інвестувати всю свою працю і всі свої думки в основну справу рідного народу, щоб якнайшвидше побудувати Незалежну Соборну Українську Державу.

Для здійснення цього ідеалу українська працююча людина солідаризується з усіма тими, що поклали собі за ціль звільнити світ від підступних крамарів ідеями і найжорстокіших тиранів — водному.

О. Н.

Антикомуністична інфільтрація

„Як можна приловити злодія як нема детектива, який би за ним слідив?" — запитався судця Гарольд Р. Медіна оборонців у процесі проти комуністичних провідників, обвинувачених у навчанні, як насильно скинути американський уряд. Одначе тому, що таке відверте питання могло б викликати враження, що суддя вважає підсудних за винуватців, він якстій пояснив, що це тільки загальне твердження. Його запит був відповіддю на негодування оборонців на Федеральне Бюро Інвестигацій, яке дало прокураторові на свідка свого агента. Герберта А. Филбріка з Бостону, що провів девять років між комуністами, щоб довідатися, як працює комуністична організація на знищення американського ладу. Филбрік посилав свої звіти до Бюра й таким чином давав йому автентичні матеріяли.

Филбрік був перший замаскований агент, який виявив внутрішню організацію й затії комуністів перед судом і тим дуже багато причинився до освідомлення загалу про небезпеку, яка йому грозить на випадок, коли б комуністи здобули владу в Америці. Це було в пачатках квітня, а від того часу прокуратор покликує раз-у-раз інших замаскованих агентів, або бувших комуністів, як свідків. Так виступили досі: Юджін Г. Стюарт і Фред Ґ. Кук з Дітройту; Вилйем О'Делл Новелл, нігер, колишній робітник у Форд Мотор Компані — теж у Дітройті; потім появився як свідок Чарлс В. Нікодемус, комуністичний урядовець з Комберленд, у стейті Мериленд; дальше Ґарфілд Геррон, замаскований агент Бюра Інвестигацій, який працював серед комуністів у Шікаґо, а біжучого тижня склала свідоцтво мис Анджела Каломіріс, власниця фотографічного підприємства в Ню Йорку, яка аж до часу своєї появи на суді була правильним членом тайної комуністичної ячейки.

Цей судовий процес виглядає на драму, яка відграється на театральній сцені. Треба признати, що федеральний прокуратор Джан Ф. МекҐоті виявив себе знаменитим режісером. Кожна роля, ним обсаджена, була підготована і виконана так знаменито, що ціла плеяда тренованих критиків-адвокатів, не була в силі найти слабої сторінки, якою можна б цю гру ослабити. Досі ні один свідок, поставлений прокуратором, не тільки не заломився під перехресними питаннями оборони, але ще виніс на денне світло нові, мало кому знані факти.

Коли адвокати побачили, що ціла їхня побудова оборони знівечена, вони звернулися до влади за допомогою. до тієї самої влади, проти котрої змовлялися їх клієнти. Вони зробили це посередньо, через юнію бюрових і професіональних працівників, яка вислала до президента Трумана і до генерального прокуратора Тама Кларка протест проти того, що „урядові агенції вживають шпигів проти робітничих юній". Це мав бути вислів негодування за те, що Филбрік був членом їхньої юнії і робив доноси до Федерального Бюра Інвестигацій. Хоч Филбрік не робив доносів на робітничу юнію, а тільки передавав правду про комуністичних вертільників у юнії, дались чути з боку підсудних важкі закиди проти таких свідків. Обвинувачений секретар Комуністичної партії, Юджін Денніс, назвав цих свідків „доносчиками", „робітничими шпигами", а навіть „агентами Ґестапо". Та це звичайні назви, яких большевики вживать проти всіх, що виявлять їх правдиве обличчя.

Судова розправа в Ню Йорку виказує, яких велитенських зусиль уживала й дальше вживає комуністична партія, щоб опанувати думками звичайних, мирних громадян, яких нормальним бажанням є втримати своє життя, працюючи „в поті чола". Комуністична партія прямує до своєї цілі пляново й методично через інфільтрацію. Комуністи вважають, що тільки їм одним вільно вживати таких метод і тому завзято протестують, коли Федеральне Бюро Інвестигацій прийшло до висновку, що проти заліза треба поставити своє залізо й проти комуністичних вертільників насадити своїх спостерегачів.

Судова розправа, що виявляє так наглядно комуністичну інфільтрацію, дуже виснажуюча. Тому і жалувався федеральний суддя Медіна підчас розправи у вівторок: „Оце безупинне дужання так мене обезсилює, що я не знаю, чи мені вдасться покінчити цей процес. Щось треба зробити, щоб це застановити".

Та було б ліпше, якби так „щось далося зробити", щоб взагалі застановити комуністичну інфільтрацію, яка, як виявляється, є великою загрозою для цілої країни.

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

20)

Пакунок уявляв із себе невеликий конверт з якимись в ньому паперами. Його загорнули в пару вживаних жіночих панчіх, потім поклали до її редикулю, і вона вийшла на вулицю. Треба було пройти лиш кілька кварталів, підійти до каси якогось кіна чи театру і передати ці панчохи касієрці із словами:

— Юля, ось вони — панчохи, які ти забула у Ядвіґи.

Це був пароль для Н-ї.

Не встигла вона пройти й кварталу, як звідкись слід ворiт вийшов якийсь військовий і, дзеленькаючи шпорами, почав її швидко наздоганяти.

Охоплена несподіваним страхом, з серцем, що сильно билося та перериваним диханням, Н-а ледве-ледве посувалася вперед.

Якось опанувавши себе, вона підійшла до вуличного ліхтаря, що яскраво освітлював брук, відкрила редикюль, в якому було невеличке дзеркальце, і стала, нібито, поправляти свою зачіску. Дзеркальце вона тримала так, щоб у ньому міг відбиватися чоловік, що йшов позаду. Вона знала, що згідно з правилами конспірації, обертатися назад не дозволялося ні в якому випадку, а це становище під ліхтарем давало їй змогу бачити того, хто її переслідував. Ще кілька жахливих секунд, і Н-а побачила в дзеркальці постать жандармського офіцера. Він притишив свої кроки, підійшов до неї і дуже ввічливо запропонував свої послуги, провести її туди, куди вона йшла в такий пізній час.

Н-а майже несвідомо, немов сомнамбула, йшла поруч із ним і підтримувала якусь пусту балачку. Вона механічно пояснила йому, що йде до приятельки, яка працює в театральній касі і одразу ж повернеться додому.

Гострими блискавицями виникали і зникали в її голові десятки різних думок та рішень... Хто він, цей жандармський офіцер — випадковий перехожий, чи чекаючий її агент, щоб арештувати на місці вчинку?! Це було запитання, в якому полягали її смерть і життя!

Пакунок був дуже терміновий і повинен був бути переданий до каси, або потрапити до рук жандарма...

Життя або загибіль... Невже всьому кінець? Але ж вона красива і може пустити в хід свою непереможну кокетливість. І вона, ніби під гіпнозою, самими верхніми м'язами пробувала посміхнутися до нього, що говорив їй про якісь пригоди з якимись сторонніми дамами, що вечорами ходили самі вулицями... Але посмішка вийшла фальшиво, і це ще більше плутало її думки.

Час, їй здавалося, тягнувся дуже повільно, а вулиці і шлях до цієї „подруги" безмежними.

Так вони дійшли до театру або до кіна.

Підійшовши до каси, Н-а, зробивши на обличчі відповідний вираз, з великим напруженням останніх зусиль волі, подала у віконечко загорнуті панчохи і завчено, поіталійському промовила:

— Юля, ось вони — панчохи, які... ти... забула... У Ядвіґи...

Н-й здавалося, що її зараз схоплять, арештують на очах у всіх присутніх, розгорнуть панчохи і покажуть усім пакунок.. Їй навіть здалося, що чиїсь руки хапають її ззаду... Вона мимоволі обернулась, але офіцера, який її супроводжував, вже не було. Панчохи зникли у віконці, а Н-а, не пам'ятаючи себе, бічними вулицями з труднощами дійшла до квартири.

Розповівши тому, що послав її про пригоду, яка з нею сталася, вона знепритомніла.

ІЄРОМОНАХ ІОАНН

Після жорстокого придушення грузинського народнього повстання в 1924 році, серед численних арештованих, потрапив до ГПУ і грузинський ієромонах Іоанн.

Його засудили на розстріл, потім заступили його десятьма роками концтаборів і заслали у славнозвісні Соловки.

Через п'ять років, за якоють амнестією, кару скоротили йому на половину, але він принципово відмовився і термін відбував до кінця. І тільки в 1934 році одержав визволення і право оселення на північному Кавказі.

Десь у Грузії ієромонаха чекали його старі батьки, яким він телеграфував з дороги про своє визволення та швидке повернення додому. Він був у них єдиним сином і єдина розрада в їхній старості. Коли йому було всього п'ять чи шість років, вони присвятили його на служення Богові і віддали в монастир, де він виховувався і виріс. До 1924 року він він дуже суворе іноче життя, був пострижений в ієромонахи і став одним з найвидатніших духовних керівників свого народу, за що большевики і збиралися його знищити.

Останнього листа від батьків він одержав у Соловках за місяць перед своїм звільненням. Старі писали йому, що вони вже доживають свої останні місяці, чи навіть дні своєї самітньої старости, і після десятирічної розлуки, хотіли б востаннє поглянути на нього, благословити останнім благословленням і померти...

(Дальше буде).

ОБОВЯЗКОМ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Є, НАЛЕЖАТИ НЕ ТІЛЬКИ САМОМУ ДО СОЮЗУ, АЛЕ ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА ЗНАЙОМИХ

Нострифікаційні можливості лікарів в різних стейтах Злучених Держав

Знаю з власного досвіду та з численних листів лікарів-колегів, які пишуть по інформації в лікарських справах до мене чи інших колегів в Америці, а на які навіть не завжди на час можу кожному відповісти, що справи нострифікації є головною проблемою для кожного новоприбуваючого лікаря. Тому вже по приїзді сюди я старався звязатись з нашою лікарською організацією в Мюнхені та через неї подавати інформації для наших колегів. А коли це не вдалося з незнаних для мене причин, то я ці інформації в справі нострифікації у східних стейтах та можливостей праці лікарів подав у формі кількох статтей у „Свободі". Очевидно, що всі ці інформації були оперті на офіційних даних або на цих дійсних, хоть може часом твердих для нас, умовинах, з якими нам першим прийшлося тут зіткнутись. На це колеги відгукнулися у ще більшій мірі, як передтим, питаючи за близщі інформації. Всі вони трактували ці дані як вступні інформації, а приїжджаючи сюди контактувалися чи зі мною чи з іншими колегами, щоби тут на місці одержати вже більше детальні ради щодо способу вношення подань в справі евалюації документів, іспитів з мови, курсів, підручників чи лікарських іспитів. Ясно, що тепер прибуваючим колегам значно лекше дістати такі ради, бо вже більше нас є тут в Америці й то таких, які ці іспити мають за собою, або є в тракті складання та які рівночасно можуть теж дати вказівки як і де шукати лікарської праці.

Але всежтаки не обійшлося без куріозів. На подану мною в одній статті досить фатальну, але реальну статистику нострифікаційних іспитів в Ню Иорк стейті один з новоприбувших колегів при зустрічі зі мною зробив таку заввагу: „Хотяй ви нас страшили своєю статтею, то, як бачите, я все таки не побоявся її, а приїхав до Америки". Чи можна було щось на це відповісти? Хіба ні!

Сьогодні знову не для страшення але для інформації, опираючись на статистиці лікарських іспитів за 1947 р. поданій д-р Андерсеном, секретарем Ради Лікарського Виховання і Шпитальництва при Американському Лікарському Товаристві, поміщеній в Журналі Амер. Лік. Т-ва з 1948 р., я хочу колегів поінформувати про вимоги й можливості нострифікації заграничних дипломів у всіх стейтах Злучених Держав Америки. А треба знати, що деякі стейти різняться своїм законодавством у тій ділянці та навіть тепер різні стейти вводять нові трудноці чи полекші в справі допущення до нострифікації. Для узгіднення тих справ постійно працює спеціяльна Комісія при Ам. Лік Т-ві, яка в майбутності може запроєктувати різні несподівані зміни.

Досі 21 стейтів взагалі чужинців не допускає до нострифікації. 18 стейтів, а це Алабама, Каліфорнія, Делавар, Флорида, Айова, Кензас, Мейн, Мишиґен, Міссісіпі, Мізурі, Небраска, Ню Гемпшир, Ню Джерзі, Норт Дакота, Огайо, Теннесі, Тексас і Вірджінія, вимагають від нострифікантів повного горожанства. Сім стейтів, як Конетикат, Іллінойс, Меріленд, Массачусетс, Ню Иорк, Пенсилвенія і Род Айленд вимагають перших горожанських паперів, які можна одержати зараз по приїзді. Дистрикт Колюмбія, Вашингтон і Індіяна нічого не згадують взагалі про горожанські папери, а Індіяна зокрема вимагає один рік студій медичних в Америці. Девять стейтів як вимогу до нострифікації ставлять перше іспит з основних предметів (бейзик сайенсес), у решти стейтів такі основні предмети, як анатомія, хемія, фізіологія, бактеріологія та патологія є включені в один нострифікаційний іспит, що триває цілих чотири дні (Ню Иорк).

В міжчасі деякі стейти у звязку зі законом про допущення ДП-істів до Америки останньо зробили деякі полекші. Норт Дакота ухвалила принимати по 8, а може й більше чужинців-лікарів річно, допустити їх до нострифікації та дати їм до часу узискання горожанства тимчасове позволення (лайсенс) на виконування практики, а навіть допомогти їм в мешканні і влаштуванні ординації, якщо ці лікарі погодяться піти практикувати до сільських чи малих місцевостей даного стейту. По узискані горожанства такі лікарі можуть влаштуватися, де захотять.

Стейт Мінесота, який взагалі не допускав чужинців, як довідуємося останньо, зніс це обмеження для ДП-істів на кілька літ. Можна сподіватися, що й інші західні стейти, де є менше лікарів, можуть піти тою самою дорогою.

З другого боку східні стейти, де є перелюднення лікарями, можуть запровадити обмеження, як це зробив Ню Иорк, який від недавнього часу не хоче признавати закордонних дипломів одержаних по 1. січня 1940 р., а навіть є спроби пересунути цю дату до 1935 р., хотяй і тут можуть бути індивідуальні винятки. Деякі стейти як Каліфорнія, Флорида, а навіть Пенсилвенія ставлять завеликі вимоги оригінальних документів, що часом також стає вже непоборною трудністю, особливо для українців, які взагалі не можуть одержати паперів з краю. У багатьох стейтах вимагається до нострифікації одного року лікарської практики в американському шпиталі чи т. зв. інтерншипу, але це вже не є такою великою перешкодою, бо й так кожний лікар по приїзді хоче працювати в шпиталі.

Оплата за нострифікацію у переважній більшості стейтів виносить 25 долярів і за неї можна іспит повторяти.

Тепер, думаю, цікаво буде колегам почути, як чужинці з дипломами різних університетів складали ці іспити впродовж 1947 року. Тут для прикладу наведу дані зі стейтів, в яких більше чужинців складало іспити. На приклад в Каліфорнії впало при іспиті 23%, Конетикат 55%, Іллінойс 35%, Меріленд 33,3% Массачусетс 66,7%, Ню Иорк 64,6%, Тексас 40%.

В загальній сумі усіх чужинців складало іспит в 1947 р. 601, перейшло 283, перепало 318, себто пересічно процент незадовільности був 52,9%.

Зі загальної суми нострифікантів на сам Ню Иорк припадає більше як половина лікарів. Якщо взяти до уваги, що деякі нострифіканти можуть впродовж року поправляти свої іспити, то процент незадовільности на кожний термін зросте й в Ню Иорку в 1948 р., як я вже раз про це писав, доходив до 78%.

Якщо взяти до уваги для нас цікаві університети, з яких доктори складали іспити, то з віденського падало 59,7%, празького Карлового 55%, празького німецького 47,1%, Брна 60%; з німецьких: Берлін 55%, Бонн 25%, Мюнхен 56%, Гайдельберґ 80%, а з деяких навіть 100%; з польських найкраще стоїть Краків, дальше Варшава, потім Львів з 50% незадовільности і Вільно з 83,3%. Зі советських одинокий Київ з 50%, а інші Москва, Воронїж, Казань та інші зі 100% незадовільности. Очевидно, що ці проценти не дають повного образу, якщо взяти до уваги, що з деяких університетів складало іспит 1—2 нострифікантів.

На закінчення цієї статті цікаво буде колегам знати, як складають іспити самі американці після закінчення студій. Тут я подам статистику за пять літ, 1943—1947. В стейтах: Ню Иорк за пять літ перейшло 2,412, перепало 1,920 (себто 44,3%); Массачусетс перейшло 716, впало 1,033 (59%); Конетикат пер. 231, впало 69 (23%); Флорида пер. 1,144, впало 133 (10,4%); Ню Джерзі пор. 554, впало 49 (8%); Каліфорнія впало 2,3%; Іллінойс 0,7%; Меріленд 3,5%; Мишіґен 0,2%, а в деяких стейтах, як Алабама, Арكензо, Міннесота, Монтана, Норт Дакота, Савт Дакота, Оклагома, Вайомінґ за пять літ ніхто не перепав при іспиті. У всіх стейтах за пять літ складало 35,882 кандидатів, з цього зложило 32,071, а впало 3,811 (пересічний процент незадовільности 10,6%).

Якщо порівнати пересічний процент незадовільних іспитів американців (10,6%) з такимже процентом чужинців (52,9%), то тоді насуваються різні міркування. Американські лікарські кола часто підносять у своїх виступах вищий рівень американської науки та краще вивінування своїх університетів. Це очевидно є правда, якщо брати до уваги воєнні часи навчання в европейських університетах. Можна мати застереження до таких тверджень беручи до уваги передвоєнні европейські університети й клініки, до яких масами їхали на удосконалення самі американці. На мою думку більшу ролю у незадовільности іспитів грають інші причини, а це переважно старший вік нострифікантів, з яких багато є добрих вузьких спеціялістів, що могли і мали час забути загальні теоретичні відомості, а які лекше тримаються голови молодих абсольвентів медицини, американців. Дальшими причинами є нервове виснаження чужинців в часі страшної війни й найважніше брак знання мови. І тому я попередно й тепер на вивчення мови колегам звертаю особливу увагу.

Д-р Роман Осінчук.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ У КАНАДІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА СТ. ЛОРАНА.

Президент Комітету Українців Канади, як голова української делегації до премієр-міністра Ст. Лорана; вручує йому в дні 21-го квітня 1949 на авдієнції у Форт Ґері готелю у Винипегу меморіял КУК в справі української Дивізії у В. Британії та дальшої української еміграції в Канаду з Німеччини.

З ліва до права: М. Гикавий, Г. Сирник, о. В. Кушнір, премієр-міністер Ст. Лоран, А. Загарійчук, М. Погорецький, О. Тарновецький.

НАГОРОДИ У. Н. СОЮЗУ МОЛОДИМ СПОРТОВЦЯМ

В пятницю, 29 квітня ц.р., відбувся в Січовій Галі в Нюарк, Н. Дж., бенкет, влаштований 8 спортовими дружинами гри в кулі з Нюарку, Ірвінґтону, Джерзі Сити та Ню Йорку, з нагоди закінчення цьогорічних спортових змагань. Зійшлося чимало м о л о д і, хлопців і дівчат, весело й дружньо настроєних і тому весь вечір був милою товариською імпрезою. Не диво, це ж зійшлися майже самі молоді члени У.Н.Союзу. По вечері привитав присутніх Василь Дуда, президент Ліґи гри в кулі (Бовлінґ Ліґ) метрополитальної округи. Головний предсідник У.Н.Союзу, М. Мурашко, зложив привіт від головного уряду Союзу та роздав трофеї. Першу нагороду-трофей, а тим самим і чемпіонат, здобув Ірвінґтон Юкрейнієн Сошйел Клоб. Майже всі члени цеї дружини є членами 272 відділу У.Н.Союзу. Трофей перебрав Михайло Залепський. Другу нагороду-трофей перебрав Павло Вовчук для 14 відділу У.Н.Союзу в Нюарку. Третю нагороду-трофей, яку перебрав Степан Кацапір, дістала дружина Сейнт Джанс Кетолик Вор Ветеранс. Крім цього роздано ще багато інших нагород, теж і в грошах, за особисті успіхи в змаганнях, як і дружинні. Окрему нагороду вручив Г. А. Ґрінстед від імені Ессекс Кавнті Бовлінґ Асосіейшен. Головний секретар У.Н.Союзу, Д. Галичин, говорив на тему наближаючогося „Тижня Братерства", що його ціллю поширяти таку братню звязь, яка існує між членством У.Н.Союзу. Це вказує, яку велику ваґу прикладає американський нарід до того роду організацій, що плекають — як це висказались президенти Рузвелт і Труман — справжнє „американське братерство".

Головний скарбник У. Н. Союзу, Р. Слободян, підкреслив, що тут роджене наше молоде покоління становить уже більшість у членстві У. Н. Союзу та висказів радість, що в спорті чи при народній та культурній праці бачимо ту молодь на передових місцях, якої батьки були добрими і вірними членами У. Н. Союзу. Редактор „Юкрейнієн Віклі", Степан Шумейко, нагадав молоді, що світ переживає тепер велику крізу, спричинену комунізмом та советською агресією. На американську молодь українського роду, казав бесідник, припадає ще особливий обовязок допомогти українському народові в Европі визволитись з московсько-большевицького ярма. Тому саме треба молоді помагати політичній акції, яку веде Український Конґресовий Комітет, як теж допомоговій, яку веде Зл. У.А.Д. Комітет. Головний радний У. Н Союзу. І. Романишин, звернув увагу молоді на потребу давати кращу піддержку свому власному органові, себто „Юкрейнієн Віклі".

По вечері відбулась забава з танцями.

ПІД ЗОРЯНИМ ПРАПОРОМ ПРОТИ ЧЕРВОНОЇ ТИРАНІЇ

(Докінчення зі сторони 1-шої)

Досить чисельна група литовців звертала увагу знаменитою характерестикою теперішніх відносин в Литві. Між ними йшов один чоловік, неімовірно обдертий і справжня „ходяча недоля". Він ніс таблицю з написом: „Тількищо приїхав з-поза залізної завіси". Литовські Ді Пі несли транспарент з подякою президентові Труманові. За литовцями йшли менші відділи лотишів та естонців, теж з відповідними проти - большевицькими транспарентами. Увагу звертав великий напис: „Ми боролися за волю, а народи нашого походження все ще в неволі".

Одною з найбільш чисельних була грецька група, з прекрасним „флоутом", що представляв старинну Грецію під гаслом: „Слава — це Греція". На відповідно прибраному авті їхали в традиційних старинних одягах грецькі дівчата. В поході греки несли численні таблиці з написами про всі жорстокості і руйнації, що їх заподіяли в Греції большевики. Кілька автомашин в поході були обліплені автентичними великими фотографіями з тих руйнацій. Діти несли транспарент з домаганням повороту схоплених та вивезених большевиками грецьких дітей.

Китайці йшли зі своїм „смоком", що постійно танцював по вулиці. Менші групи творили словаки і фінці, натомість досить чисельна була група мадярів, що стояла цілком під знаком протесту проти засуду кардинала Міндсенті. Більший відділ жінок ішов в жалібних одягах. Групу в поході попереджував відділ жінок і чоловіків, що представляв „Мадярщину в кращих часах", а за ними йшла „Мадярщина сьогодні" — група скутих грубими ланцюгами зліденних чоловіків і жінок, що їх нагаєм підганяв добре схарактеризований Сталін.

Найчисленніша в поході українська група під знаком боротьби за демократію та волю України.

Українці творили без сумніву найчисленнішу і найбільш замітну групу між всіми іншими національностями.

На чолі походу української групи йшов достойно з відзнаками ветерана Американської Армії голова Маніфестаційного Комітету, Володимир Бакад. За ним в прекрасних національних одягах дівчата і ветерани з американськими і українськими прапорами та з великим транспарентом з написом, що 150,000 українців в рядах Американської Армії боролися за американські ідеали. Чисельну групу американсько-українських ветеранів вів Володимир Шипка. Серце радувалося, слухаючи, як оркестра св. Юра, в своїх прекрасних одностроях, приграавала до походу українські маршові мелодії. За оркестрою йшли американсько-українські католицькі ветерани, опісля в чудових національних одягах хор і школа церкви св. Юра. Знаменито презентувались пані з Українського Червоного Хреста в своїх білих строях з відзнакою Червоного Хреста. На чолі Об'єднаних Українських Організацій міста Ню Йорку йшла знову оркестра, несено американські і українські прапори, а похід громадян очолювали їх представники: Степан Ярема, Петро Кучма, д-р Лука Мишуга, Микола Ґаврилко, Дмитро Галичин, Роман Слободян і Володимир Хомицький. З прапорами, а багато дівчат в національних одягах, йшли громадяни Джерзі Сити зі своєю Чорноморською Січчю на чолі. Прекрасну групу Союзу Українок Америки вела п-ні Іванна Бенцаль. За чисельною групою Т-ва „Дністер" йшла православна парафія св. Володимира зі своїми священниками на чолі. Деякі парафяни були в національних костюмах. Дуже добре презентувалась в поході Організація Оборони Чотирьох Свобід України, за якою йшли окремою групою нові українські іміґранти. Загальну увагу приковувала група маленьких сиріт з Европи, що несли великий транспарент з хвилюючим запитом: „Сталіне, де наша мама?" Дуже добру групу творили українські пластуни, а за ними йшли члени Братства св. Володимира, Об'єднані Організації Бруклина, Організація Державного Відродження України, Комітет повіту Бібрка та інші товариства і організації з митрополитальної округи. На численних транспарентах були написи з пригадкою, що українці 30 років тому перші зачали боротьбу проти большевизму, з протестами проти переслідування релігії в Україні, з домаганнями американської допомоги для українського визволгного руху, зі заявами, що українці хочуть самостійної демократичної республіки, з гаслами боротьби за демократію проти тоталітарної червоної тиранії і т.п. На одному транспаренті був напис, що „Шустакович їде до Америки а українських мистців і артистів висилають на Сибір". З усім цим українська група в поході була між усіми іншоми етнічними групами без сумніву найбільша, найкраще зорганізована та справді під кожним оглядом репрезентативна і цим вона цілком відповідала тому великому вкладові, що його дають українці в боротьбі за демократичні ідеали проти большевицької тиранії.

Дивна мовчанка

Не тільки українці, але й ціла мільйонова маса посередніх че безпосередніх учасників суботнішньої проти - большевицької маніфестації в Ню Йорку мусіла зі здивуванням ствердити, що місцева американська преса, подаючи широкі звідомлення з цеї маніфестації, ані одним словом не згадала про участь в ній найбільшої з усіх української групи. Факт, що власне українська група замикала похід та що к о р е с п онденти поодиноких газет могли раніше залишити місце маніфестації, в нічому не виправдує цього жалюгідного факту. Як довідуємося, від численних, українських організацій, що брали участь в маніфестації, як теж і від приватних осіб вже вислано до редакцій поодиноких газет численні протести проти цеї мовчанки, дивної, несправедливої і шкідливої для тої справи, що була причиною і ціллю суботнішньої маніфестації. Пресова мовчанка про українську участь в цій маніфестації тим дивніша, що високі американські представники, які відбирали маніфестацію, з кардиналом Спелманом та секретарями праці і внутрішніх справ на чолі, були до кінця маніфестації і вони, разом з мільйоновою масою глядачів, вітали український похід довгими оплесками.

КАНАДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗВЯЗАНИЙ

Оттава. — 30 квітня уряд розвязав дванадцятий канадський парлямент і розписав нові вибори на 27 червня. Впродовж останніх годин свого існування парлямент ухвалив фонди у висоті $451,000,000 на втримання урядових підприємств, заки збереться новий парлямент, мабуть у вересні 1949 р.

Згадка про р а т и ф і к а ц і ю Атлантійського Оборонного Договору Канадою.

Оттава. — Заступник генерального губернатора Канади, головний суддя Рінфрет, відчитав на закінчення парляменту престольну промову, в якій згадано про ратифікацію парляментом Північно - Атлантійського Оборонного Договору, як одно знайважливіших досягнень розвязаного парляменту. Побіч того згадано ще допущення Нової Фунляндії як десятої провінції Канади і ратифікацію Міжнародної Збіжевої Умови.

ПІДВИШКА ТЕЛЕФОНІЧНИХ ОПЛАТ У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ.

Ню Джерзі Бел Телефон Компані оприлюднила, що з днем 1. травня будуть підвищені оплати за телефонічну службу для всіх особистих телефонів і для спільних — „парті лайн". Підвишка буде виносити по 35 ц. місячно для місцевих абонентів, а окремо по 10 ц. за продовження („екстенжен") телефонічних получень — окремо від податків. Коли хто має надвишку розмов, тоді приходить окрема оплата після обчислення. Так само будуть підвищені оплати за розмови поза обруб своєї округи у стейті. Нову підвишку одобрила стейтова Рада Комісарів Прилюдної Ужиточности, щоб приспорити доходу в сумі $8,305,000, хоч компанія жадала доходу на $16,036,000 річно. (ог.)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

О. Г.

З НЕТРІВ БРАЗИЛІЇ

(Репортаж).

(Докінчення).

Ще й досі можете почути у різних варіянтах перекази одної пригоди.

Якось то одному комерсіянтові попсулося в дорозі авто. Хоч-не-хоч, він мусів вилізти і шукати притулку на-ніч. Недалеко трапилась от така собі вже описана буда. Коло вогнища сидів якийсь обдертий і засмальцьований чоловік та попивав шемарон. Гість і собі присів до вогнища і попросив зварити кави. Господар приставив до вогню бляшанку від консервів, а поки вода закипіла, чоловіки попивали шемарон і розговорилися.

— Ти так бідуєш, — спитав гість, — а я можу тобі дати роботу.

— Роботу? А для чого мені робота?

— Ну, заробиш грошей...

У відповідь господар витягнув і показав спору торбину, туго набиту грубими банкнотами. Виявляється, що він був міліонером і власником одної з більших в штаті кавових плянтацій.

— Мало що не трапилася з нами досить прикра пригода, — оповідає далі о. В. — Одного разу в своїх мандрах зустріли ми кількох мужчин-тубільців. Пізнавши в мені священика, вони стали просити, щоб я повернув до них та посвятив їм новозбудовану капличку. Я, звичайно, погодився. Поки ми мандрували по химерних зигзагах лісної дороги, наші тубільці пустилися навпростець і чекали вже нас на місці, поробивши відповідні приготування.

Капличка була дуже примітивна, зроблена невмілими руками зі звичайних дощок. В середині стояло розпяття, а довкола різне начиння з водою.

Я відправив молебінь, посвятив капличку і воду, чим, як з усього було видно, втішив цих побожних людей.

По всіх церемоніях і конфіденціяльній нараді з товаришами один кабокльо („кабокльо — мішанець європейської та індійської раси) протягнув мені 2 крузейри. Я подякував і відмовився.

Раптової зміни, яка наступила серед присутніх по цьому описати неможливо! Замість добродушливої пошани на їхніх обличчях моментально виступило почуття скрайного обурення і образи, а руки у всіх потягнулися до ножів, з котрими мешканці лісу ніколи не розлучаються. І хоч я не розумів їхньої мови, то міміка і жести були такі недвозначні, що мені позашкірою пішов мороз.

— Отче! — залякано зашептав мій провідник. — Беріть гроші і то чим скорше, бо живими не вийдемо!..

Потім щось скоро заговорив до них по-португальськи, згадуючи кілька разів слово „Европа".

Мої „прочани" по-трохи заспокоїлися і поховали ножі. Гроші я таки мусів узяти ще й перепросити їх. Потім ми дуже сердечно попрощалися і пішли кожен своєю дорогою.

Мушу признати, що з цієї подорожі я виніс не тільки багато нового і цікавого, але також прийшов до висновку, що в практиці життя мешканці бразилійського пралісу є, хоч і несвідомими, але цілком послідовними ф і л ь о зофами. Знамениту проблему Бальзака з „Шкіри шагреня" тут розвязано без книжок і науки, а Діоген тут має безліч своїх несподіваних п о с л ідовників, правда нецивілізованих, але зате без порівнання щасливіших від нашого модерного покоління. Ці люди вміють задовольнятися м і н і м а л ь н о малим і цінять спокій та свободу життя більше всіх вигід і досягнень науки і техніки.

Чи неможемо ми їм позаздрити?

Куритиба 26. 3. 1949.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,818 Кушкевич Степана з с. Дубрівка, Самбір, від Бабірок Степана.

17,819 Сторож Василя с. Федора з с. Остриня, Товмач, від брат. сина Сторож Василя с. Миколи.

17,820 Шайда Юстини з дому Лешик д. Михайла і Анни, Петрівський вуйків Петра, Григорія з Семенавсі з с. Сушиця Рикова, Старий Самбір, від Лешик Миколи.

17,821 Допта Якова з с. Романівки, Тернопіль, від Давидович Володимира.

17,822 Ціхолас Йосифа вуйка, Худзьо зам. Баган Анни з с. Вуйкович, Перемишль, від Юрійчук Ілії.

17,823 а) Сокира Теодора з с. Береги Гірні, Лісько, від Сокира Пелагії.

17,823 б) Линько Івана вуйка з с. Волосате, Лісько, від сироти-хлопця, що живе у Гавілей Данила.

17,824 До бувших жителів Львова та братів-українців доброї волі від вдови і її невістки Гачкевич Анни з дому Баран, яких мужі згинули за Рідний Край, просять перебрати їх зі скитальцями. (Молоді, здорові, по фаху учительки. Здібні до всякої праці).

17,825 Коцалап Івана с. Евгена та його синів Бориса і Гола від доньки Федори Егегевої Чепіги Тетяни.

17,826 Теклі з дому Федуник, Сорочан Насті від Гуляк Наталії з дому Літнянська з с. Купчинці, Тернопіль.

17,827 Григорчук стрийка з с. Раківчиць, Коломия, від Григорчук Василя.

17,828 Луців Олекси з с. Нагірянка, Бучач, від Легкий Володимира.

17,829 Бондарика Карпа муж. і його брата Василя та Корело Ілії з с. Іваничі, Минськ, від Бондарик Анни.

17,830 Барнич Степана брата з с. Лісковате, Добромиль, Ряпич Михайла з с. Волошинова, Самбір, жонат. з дочкою Попеля з с. Стрільбич, Самбір, від Барнич Марії з дому Кінаш.

17,831 Смілян Федора хрест. батька та односельчан з села Фіжки, Київськ. обл., від Бузевич Івана.

17,832 Шотик Анастазії з с. Рогізна, Яворів, Демчук Ілії з с. Станин, Радехів, від Пірожек Михайла і Коступка Юлії зам. Пірожек.

17,833 Гайдук Филипа дядька з України від Гайдайчук Ігната.

17,834 Паньків Миколи від Паньків Степана.

17,835 Кощитар Леона з с. Вишнівчик, Підгайці, від Костів Стаха.

Голоситься на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ВСТАВАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ЦЕ НАЙСКОРІШИЙ БОМБОРДОВАЛЬНИК МАРИНАРКИ, що перевіз торпедів на загальну вагу 29,332 фунтів, чим побив уіс рекорди.

Боротьба проти сухіт в Европі

Організації, які провадять кампанію боротьби з сухотами в Европі, мають до свого розпорядження літак С-47, який дістали від Злучених Держав без жадної оплати. Тим літаком перевозять вакцину та інші медичні засоби з Данії до інших европейських країн.

За першого разу цей американський літак перевіз до Белграду, в Югославії, 5,500 фунтів вакцини та інших засобів. Базою є Копенгаген, столиця Данії. Звідти мав возити медичні засоби до Чехословаччини, Греції, М а д я р щ и н и, Польщі та до інших країн.

Кампанія боротьби з сухотами провадиться Міжнародним Дитячим Фондом при Обєднаних Націях, Світовою Організацією Опіки Здоровя при О. Н., Данським Червоним Хрестом та иншими товариствами Червоного Хреста в Скандинавії. Вони плянують оглянути мільйони дітей, щоб виявити, які з них є хорі і робити щеплення кому треба.

Для перевозу вакцини треба мати на увазі велику швидкість, бо вона тратить силу за 10-14 днів. Раніше доручення вакцини було в руках комерційних летунських, компаній але часто траплялися спізнення зогляду на час відлету літаків та на несприятливу погоду. Провідники кампанії боротьби з сухотами в Европі сподіваються, що завдяки американському літаку буде менше перешкод для своєчасного доручення потрібних медичних засобів та буде менше коштів.

Літак С-47, що за війни перевозив вояків, цілковито перероблено для нового завдання — поставлено новий мотор, модерну систему радіокомунікації т. п.

Літак має на собі відповідні значки Обєднаних Націй та скандинавських країн. Посадка складається зі скандинавців, бо скандинавські країни — починаючи з Данії — започаткували кампанію боротьби з сухотами в тих частинах Европи, де ця хороба була найбільш поширена. Перші данські медичні відділи розпочали працю в Югославії ще у вересні 1946 року. Думали про це і Обєднані Нації. Світова Організація Опіки Здоровя — спеціяльна установа при Обєднаних Націях — та Міжнародний Дитячий Фонд при О. Н. приступили також до праці в своїх ділянках. Таким чином, боротьба з сухотами, започаткована одною країною, стала, через Обєднані Нації, міжнародною боротьбою. І в цій боротьбі не малу ролю грає американський літак — С-47 — який возив вояків в часі війни, а тепер перевозить вакцину проти сухіт, яка рятує життя багатьох дітей в різних частинах Европи.

Загальна Рада.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 12:30, в гали церковній, 2250 Кортез ул. Будуть важні справи до полагодження, тому уряд просить всіх членів явитись. — За уряд. Т. Котинський, пр.; М. Кристаль, рек. секр.; М. Савчин, фін. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 1:30 пополудні, в салі церкви. Збори тепер є „короткі й солодкі", ба тривають менше ніж годину. Просимо всіх членів виповнити свої інформаційні картки й їх звернути до секретаря. Ці картки важні для вас і повинні бути виписані якнайскорше. Коли ви маєте українську кров у своїх жилах, то ви повинні приєднувати нових членів до Тов. і Союзу. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 8. квітня 1949 р. померла в 57. році життя

АННА МЕЛЬНИЧУК,

членкиня Тов. Зап. Січ, від. 75 У. Н. Союзу в Дітройт, Міш.

Покійна походила з села Вертишева, пов. Бібрка, Галичина. Полишила в смутку сина Йосифа, невістку, 4 доньки, 6 внуків і сестру Марію.

Похорон відбувся 12. квітня з похоронного заведення при участи родини, членів відділу і приятелів до церкви при Кліперт ул., а відтак на цвинтар св. Хреста. — В. Й П.!

М. Пристащ.

Дня 25. квітня 1949 р. помер у 72. році життя

ГНАТ НИЧКА,

довголітній член Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64 У. Н. Союзу в Петерсон, Н. Дж.

Покійний роджений в селі Тарасівка, пов. Збараж, Галичина. Був першим членом і урядником. Полишив дочку, сина 3 внуки і 2 правнуки.

Похорон відбувся 28. квітня з дому жалоби і церкви св. Николая. — В. И. П.!

І. Бурний, секр.

Дня 22. квітня 1949 р. помер у 70. році життя

МИХАЙЛО КОСІНСЬКИЙ,

довголітній член Тов. Зап. Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний вступив до Тов. і У. Н. Союзу в 1907 році. Походив з села Дрогосвич, пов. Перемишль, Галичина. Полишив у смутку жену Людвику, доньку Гелену зам. Тоборовська, і внука Мориса.

Похорон відбувся 26. квітня з погребового заведення при участи членів Тов. Зап. Січ, знайомих і кревних до костела свц Стефана. Похоронено на St. Gertrude Cemetery, Ятітквв, К. Г. — В. Й. П.!

М. Чумер, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Б. Л., Торонто, Онт. — Дякуємо, буде поміщене. Навпаки, ми дуже радіємо, коли нам надсилають дописі, статті, чи забирають слово в „Голосах читачів". Тому просимо при нагоді й за нас памятати й надсилати дописи, але не такі, що їх висилається одночасно до інших газет.

ТАРЗАН, ч. 2084. Таємниця фореля.

Крон тримав фореля сильно однією рукою, а другою крадьки запихав діяманти в рот риби.

Коли Крон передав рибу Батні, Блейк зрозумів його дивну поведінку. Він вирвався з обіймів Тарзана.

„Що ти зробив з моїми діямантами?" — закликав Блейк і кинувся на свого прибічника.

Крон обернувся швидко і вистрілив без надуми.